

Προσφώνηση

Με ιδιαίτερη χαρά, χαιρετίζω σήμερα την παρουσίαση της δίτομης ανθολογίας *Εθνεγερσίας Αναστοχασμοί. Ανθολόγιο πανηγυρικών λόγων για την 25η Μαρτίου 1821 στο ΕΚΠΑ*, με λόγους που εκφωνήθηκαν στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών από την καθιέρωση του επίσημου εορτασμού της επετείου της κήρυξης του Αγώνα της Ανεξαρτησίας έως το 2021. Πρόκειται μια έκδοση που εντάσσεται στο πλαίσιο του εορτασμού των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση, έναν εορτασμό στον οποίον το Πανεπιστήμιο μας, την περσινή χρονιά, συμμετείχε ενεργά με συνέδρια, διαλέξεις, εκδόσεις, θεατρικές και μουσικές παραστάσεις. Συνολικά, με μια σειρά δράσεων που αναδείκνυαν την ίδια την επέτειο αλλά και τη συμβολή του πανεπιστημίου μας στην ελληνική πολιτιστική και πνευματική ζωή της χώρας μέσα σε αυτούς τους δυο αιώνες από την Επανάσταση.

Σε αυτή την κατεύθυνση, ο τόμος που παρουσιάζεται σήμερα αποτελεί μια σημαντικότερη συμβολή. Καταρχάς γιατί αποθησαυρίζει έναν πλούτο σημαντικών μελετών που εξασφαλίζουν μια πολύπλευρη και πολυπρισματική θέαση της Επανάστασης. Κείμενα σημαντικών επιστημόνων που μελέτησαν συστηματικά τον Αγώνα, τις διαδικασίες για την πραγματοποίησή του αλλά και τις επιπτώσεις του. Δεύτερον γιατί αναδεικνύουν το Πανεπιστήμιο Αθηνών ως το κατεξοχήν ίδρυμα παραγωγής εθνικής ιδεολογίας ιδιαίτερα στον 19^ο αλλά και στον 20^ο αιώνα, σε συνομιλία με την εκάστοτε συγκυρία.

Οι τόμοι που παρουσιάζουμε σήμερα, αποτέλεσαν έμπνευση και σχέδιο του αγαπητού μας Κώστα Μπουραζέλη, ομότιμου καθηγητή της Αρχαίας Ιστορίας και πρώην Αντιπρύτανη του Πανεπιστημίου μας. Για την πραγματοποίησή του συνεργάστηκε με τον αναπληρωτή καθηγητή Βαγγέλη Καραμανωλάκη, αλλά και με τις συνεργάτιδες του Ιστορικού Αρχείου του Πανεπιστημίου Χάιδως Μπάρκουλα και Χριστίνας Μπάκουλα. Θα ήθελα να τους ευχαριστήσω θερμά για την μοναδική αυτή έκδοση που τιμά το Πανεπιστήμιο μας. Επιτρέψτε μου, επίσης, να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τις εκλεκτές ομιλήτριες, την Πρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου Χριστίνα Κουλούρη, καθώς και την αγαπημένη συνάδελφο μας καθηγήτρια Μαρία Ευθυμίου.

Ένα γεγονός που με χαροποιεί ιδιαίτερα είναι η δημοσίευση του δίτομου αυτού έργου από τις εκδόσεις του ΕΚΠΑ, εκδόσεις που εργαζόμαστε ώστε το επόμενο διάστημα

να αναπτυχθούν ακόμη περισσότερο και να προσφέρουν πολύτιμους καρπούς γνώσης. Η ένταξη της έκδοσης στην σειρά του Ιστορικού Αρχείου ήταν εύλογη, όχι μόνο για την ουσιαστική συμβολή στη συγκρότησή του, αλλά και συνολικότερα για τον κομβικό ρόλο που κατέχει στη μελέτη και αξιοποίηση της ιστορίας του ιδρύματός μας.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

η υπόμνηση του ρόλου που διαδραμάτισε ένα ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα στην μελέτη αλλά και στην πρόσληψη του μείζονος γεγονότος για την νεοελληνική ιστορία, δεν αποτελεί μόνο έναν απαραίτητο φόρο τιμής αλλά και μια ευκαιρία για αναστοχασμό στη σημερινή συγκυρία. Με αυτή την έννοια, η συλλογή αυτή αποτελεί ένα σημαντικό παρατηρητήριο για τις διαφορετικές προσλήψεις της Επανάστασης, αλλά και την εξέλιξη της νεοελληνικής ιδεολογίας στον 19^ο και 20^ό αιώνα, ένα μοναδικό εργαλείο γνώσης και αυτογνωσίας.

Θάνος Δημόπουλος

Πρύτανης ΕΚΠΑ